

РЕШЕНИЕ

№ 11943

гр. София, 07.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 180 СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: АСПАРУХ ЕМ. ХРИСТОВ

при участието на секретаря ЦВЕТЕЛИНА М. ГЕРГОВА
като разглежда докладваното от АСПАРУХ ЕМ. ХРИСТОВ Гражданско дело
№ 20221110159752 по описа за 2022 година

Производството по делото е образувано по подадена от „Б. Д.“ АД, искова молба против А. М. Я., с която са предявени обективно кумулативно съединени установителни искове по реда на чл. 422 ГПК с правно основание чл. 79, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 430, ал.1 и ал. 2 ТЗ вр. чл.17, ал. 2 ЗКСД, чл. 92 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, с искане да се постанови решение, с което да се признае за установено между страните, че ответникът дължи на ищеца следните суми: **7189,80 лева**, представляваща главница по Договор за целеви потребителски кредит за финансиране на студенти и докторанти по реда на ЗКСД, ведно със законната лихва от 01.11.2019 г. до окончателно изплащане; **339,72 лева**, представляваща договорна лихва за периода от 20.03.2019 г. до 22.10.2019 г.; **9,94 лева**, представляваща санкционираща лихва за периода от 20.03.2019 г. до 22.10.2019 г.; **17,97 лева**, представляваща обезщетение за забава за периода от 23.10.2019 г. до 31.10.2019 г., за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК от 09.09.2020 г. по ч.гр.д. 63463/2019 г. по описа на СРС, 180-ти състав.

Ищецът извежда съдебно предявените си права при твърдения, че на 07.08.2013 г. между страните е сключен Договор за целеви потребителски кредит за финансиране на студенти и докторанти по реда на ЗКСД, по силата на който банката е отпуснала сума в размер на 10 400 лева с цел заплащане на такси за обучение в Нов Български университет, специалност „Туризм“ и със срок на издължаване 120 месеца, считано от дата на изтичане на гратисния период. Сочи, че съгласно т.3 от Договора, гратисният период обхваща времето от датата на първото усвояване до изтичане на една година от първата дата за провеждане на последния държавен изпит или защита на дипломна работа съгласно учебния план за съответната специалност и образователно-квалификационна степен, съответно от датата на която изтича срокът на докторантурата. Поддържа, че при сключване на договора, кредитополучателят – ответник в настоящото производство, е представил уверение, издадено от университета, с което учебното заведение е удостоверило, че А. Я. е студент в първа година на обучение към датата на издаване на удостоверението, а като срок за

завършване бил посочен месец февруари 2018 г. С оглед изложеното ищецът аргументира, че гратисният период е продължил от сключване на договора до февруари 2019 г., от която дата е следвало да започне погасяването на кредита. Сочи, че падежната дата за издължаване на месечните вноски след изтичане на гратисния период е 20-то число на месеца. Твърди, че кредитът е усвоен на четири етапа:

Първи етап на 08.08.2013 г. в размер на 1 300 лева по сметка на Нов Български университет, след представяне на уверение с рег. индекс 234/05.08.2013 г.;

Втори етап на 05.02.2014 г. в размер на 1 300 лева по сметка на Нов Български университет, след представяне на уверение с рег. индекс 2452/27.01.2014 г.;

Трети етап на 16.09.2014 г. в размер на 1 300 лева по сметка на Нов Български университет, след представяне на уверение с рег. индекс 1063/12.09.2014 г.;

Четвърти етап на 30.01.2015 г. в размер на 1 300 лева по сметка на Нов Български университет, след представяне на уверение с рег. индекс 703/24.01.2015 г.

Сочи, че кредитът се олихвява с фиксирана лихва, която не може да надхвърля 7 % на годишна база, като съгласно т.10.2 от ОУ лихвата се начислявала върху усвоената част от кредита, вкл. по време на гратисния период, като в последния случай се капитализирала годишно. Поддържа, че съгласно т.17.1. от ОУ при забава на плащането на месечна вноска от деня, следващ падежната дата, частта от вноската, представляваща главница се олихвява с договорената лихва, увеличена с надбавка в размер на 10 процентни пункта. Твърди, че от страна на ответника по договора не са извършвани редовни погасявания. Сочи, че на 02.07.2019 г. ответникът е получил нотариална покана чрез ЧСИ С.Я., с която бил уведомен за настъпилата предсрочна изискуемост на кредита. Поддържа, че към датата на предсрочната изискуемост общият размер на просрочените погасителни вноски е 667,84 лева. Сочи, че до подаване на заявлението по чл. 417 ГПК, остатъкът от кредита се олихвява с договорен лихвен процент, увеличен с надбавка за забава в размер на 10 процентни пункта, на което се основавала претендираната договорна лихва за периода от 20.03.2019 г. до 22.10.2019 г. в размер на 339,72 лева и санкционираща лихва за периода от 20.03.2019 г. до 22.10.2019 г. в размер на 9,94 лева. На последно място сочи, че размерът на обезщетението за забава за периода от 23.10.2019 г. до 31.10.2019 г. е в размер на 17,97 лева. При тези твърдения моли съда да уважи предявените искове. Претендира разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е постъпил отговор на исковата молба, с който предявените искове се оспорват като неоснователни. Ответникът не оспорва, че между страните е сключен договор за целеви потребителски кредит за финансиране на студенти и докторанти по реда на ЗКСД на 07.08.2013 г., както и че общият размер на кредита е 10 400 лева. Сочи, че кредитът се е отпускар на части при представяне на уверение за записан семестър, т.е. когато съответната такса от университета стане изискуема. Счита, че в случая се претендира размер, който не е ползван от него. Твърди, че не е подавал заявление и не е завършил обучението си в НБУ. Подробно излага, че общият размер на усвоените суми е 5 200 лева. Сочи, че е извършвал и плащания. Оспорва редовността на връчването на поканата, с която кредитът е обявен за предсрочно изискуем и излага подробни твърдения в тази насока. Моли съда да отхвърли предявените искове. Претендира разноски.

Съдът, като съобрази становището на страните, материалите по делото и закона, намира за установено от фактическа и правна страна следното.

Производството е по реда на чл. 422, ал. 1 и сл. ГПК, като са предявени иски

претенции с правно основание чл. 79, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 430, ал.1 и ал. 2 ТЗ вр. чл.17, ал. 2 ЗКСД, чл. 92 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД

В тежест на ищеца е да докаже по делото пълно и главно, че между страните е сключен Договор за целеви потребителски кредит за финансиране на студенти и докторанти по реда на ЗКСД от 07.08.2013 г.; размера на предоставения и усвоен от ответника кредит; че за ответника е възникнало задължение да върне кредита на 120 месечни вноски, считано от датата на изтичане на гратисния период; че длъжникът не е изпълнил договорното си задължение да погасява дължимите месечни вноски в срок, поради което е възникнало правото на банката да обяви кредита за предсрочно изискуем, както и че е упражнила това свое право, като волеизявлението □ е достигнало до длъжника; размера на неплатената главница; че е уговорена и дължима възнаградителна лихва, както и размера на същата; че част от съдържанието на договора за кредит е валидна уговорка за начисляване на санкционираща лихва, както и нейния размер, също и че клаузата, предвиждаща начисляване на санкционираща лихва е валидно уговорена, не е неравноправна по смисъла на чл.143 ЗЗП или е уговорена индивидуално с потребителя по реда на чл.146, ал.1 ЗЗП; изпадането в забава на ответника за главното задължение, както и размера на законната лихва за забава за процесния период.

При установяване на горните обстоятелства в тежест на ответника е да докаже по делото погасяване на вземането.

С доклада по делото, не оспорен от страните, съдът е обявил за безспорни и ненуждаещи се от доказване следните факти и обстоятелства, а именно: че между страните е сключен Договор за целеви потребителски кредит за финансиране на студенти и докторанти по реда на ЗКСД от 07.08.2013 г. със соченото в исковата молба съдържание, което обстоятелство се установява от приложеното на л. 6 по делото копие на договора.

От заключението на вещото лице по допуснатата съдебно-счетоводна експертиза, което съдът кредитира като пълно, мотивирано и изготвено от лице, притежаващо нужния опит и професионална квалификация, се установява, че вземанията на банката по процесния кредит към дата 12.04.2022г. и към датата на изготвяна на заключението 07.06.2023г. за главница, договорна лихва, санкционираща лихва, обезщетение за забава и разноски е погасено от Министерството на образованието и науката, на основание чл. 8 от Договора.

По изложената аргументация съдът намира, че исковите претенции следва да бъдат отхвърлени, като погасени чрез плащане в хода на процеса.

За пълнота съдът намира за необходимо да посочи и следното. В клаузата на чл. 8 от договора е уговорено, че кредитът е обезпечен с държавна гаранция по Закона за кредитиране на студенти и докторанти, като кредитополучателят или трети лица не дължат обезпечение по договора.

В Раздел V, чл. 15 от приложените на л. 8 по делото „Общи условия за предоставяне на целеви потребителски кредит за финансиране на студенти и докторанти по реда на закона за кредитиране на студенти и докторанти“ е предвидено, че МОНМ /Министерството на образованието, младежта и науката / погасява непогасената част от кредита при някоя от следните предпоставки:

- смърт на кредитополучателя
- настъпване на трайна неработоспособност,
- раждане или пълно осиновяване на второ или следващо дете в рамките на 5

- години от изтичане на гратисния период
- настъпване на предсрочна изискуемост

В случая претенцията на ищеца се основава на твърдения, че кредита е обявен за предсрочно изискуем, респективно по аргумент от Раздел V, чл. 15 от Общи условия за предоставяне на целеви потребителски кредит за финансиране на студенти и докторанти по реда на закона за кредитиране на студенти и докторанти, задължението за погасяване на кредита не е на ответника, а на Министерството на образованието и науката.

По изложените съображения съдът намира, че претенцията се явява неоснователна и поради факта, че ответникът не носител на задължението да погаси кредита, при условие, че същият е обявен за предсрочно изискуем, респективно същият не дължи и лихва за забава от датата на депозиране на заявлението по чл. 417 ГПК до датата на плащане на сумите от МОН.

По разноските:

При този изход на спора, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, ответникът има право на разноси, но такива в негова полза не следва да се присъждат, доколкото липсват доказателства да е сторил разноси. В приложения на л. 43 по делото Договор за правна защита и съдействие не е уговорен конкретен размер на възнаграждение, нито конкретен начин на плащане на същото.

Водим от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените по реда на чл. 422 и сл. ГПК от „Б.Д.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, /адрес/, срещу А. М. Я., ЕГН *****, с адрес: гр. София, /адрес/, **обективно кумулативно съединени установителни искове с правно основание чл. 79, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 430, ал.1 и ал. 2 ТЗ вр. чл.17, ал. 2 ЗКСД, чл. 92 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, за признаване за установено в отношенията между страните, че ответникът дължи на ищеца сумите както следва: 7 189,80 лева, представляваща главница по Договор за целеви потребителски кредит за финансиране на студенти и докторанти по реда на ЗКСД от 07.08.2013г., ведно със законната лихва от 01.11.2019 г. до окончателно изплащане, 339,72 лева, представляваща договорна лихва за периода от 20.03.2019 г. до 22.10.2019г., 9,94 лева, представляваща санкционираща лихва за периода от 20.03.2019 г. до 22.10.2019г. и 17,97 лева, представляваща обезщетение за забава за периода от 23.10.2019 г. до 31.10.2019 г., за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК от 09.09.2020 г. по ч.гр.д. 63463/2019 г. по описа на СРС, 180-ти състав, като неоснователни.**

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните, пред Софийски градски съд.

Съдия при Софийски районен съд: _____